

Comentariile cu privire la Programul national de impadurire

Anumite aspecte, care aş vrea să fie luate in consideraţie la implementarea strategiei:

1. Echipa.

Cine va implementa proiectul? Câte persoane nemejlocit vor fi implicate in coordonarea procesului? Care va fi salariu acestor persoane? Nu ştiu câte persoane trebuiesc, dar presupun că minimum 10. Dacă salariu lor net va fi mai puţin de 1000-1200 de eur, deodată cred că va fi un program eşuat, cum şi multe alte programe până acum. Ar fi bine că structura organizaţională a unităţii de implementare să ofere angajaţilor să primească salarii bune, nu ca la bugetari. Plus, unitatea trebuie să aibă flexibilitatea şi să aibă posibilitatea să aplice la proiecte, să aibă capacitate să genereze bani proprii, etc. Un exemplu ar fi unităţi la nivel de stat, agenţii, de dorit în cooperare cu ONG/experti in domeniu. Boardul intreprinderii să includă experţi independenţi, reprezentanţii statului, în aşa mod, in care unitatea să nu depinde de politicieni, să aibă oarecare autonomie.

2. Sustenabilitatea:

a. aspectul financiar - ce beneficii financiare aduce implementarea programului de împădurire? Cum recuperăm macar parţial sumele investite?

Aici sunt mai posibilităţi. De exemplu, aş aloca vreo 5000 ha (din 70 000 planificate pentru plantări) de terenuri degradabile pentru plante energetice (miscanthus, de exemplu). Moldsilva ar avea aproximativ 75 mln de lei anual (bugetul curent este de 5.9 mln lei/an), – banii care pot fi reinvestite pentru dezvoltarea pădurilor. Mai mult decât atât, din biomasa produsă din plante energetice s-ar produce 75 mii tone de combustibil, care ar reduce stresul asupra pădurilor existente. Nu mai vorbesc despre locuri de muncă create, şi reducerea dependenţei energetice.

b. aspectul social – cum să nu punem povoaară a 740 mln de eur asupra populaţiei? (În documentul se stipulează că o parte de investiţii va veni din credite). Ba chiar invers, cum populaţia poate beneficia nemijlocit de investiţia respectivă? Cum facem aşa ca pădure aduce beneficii sociale? Un exemplu ar fi combustibil accesibil pentru populaţia. Alt exemplu, fructe de pădure, plante medicale, ierburi, etc., care pot aduce venit adiţional populaţiei.

c. aspectul ecologic – cum facem așa că impactul investiției asupra ecologiei să fie cât mai mare? Cum asigurăm dezvoltarea agriculturii și zootehniei ecologice? Un exemplu aici ar fi promovarea proiectelor de combinarea a câmpurilor cu păduri, dezvoltarea proiectelor care duc la dezvoltarea biodiversității.

Este ușor să plantezi 70 000 ha, având bani, mai greu să fie de avut cât mai mare folos din investiția dată (reducerea emisiilor de CO₂, creșterea biodiversității, etc.).

3. Subsidii pentru agricultori: cred că este foarte important să fie oferite subsidii agricultorilor pentru restabilirea/fondarea fâșiilor forestiere. Sectorul privat poate să facă lucru mult mai eficient, îndeosebi când înțelege beneficii (financiar, protecția plantelor de frig și de secete, reținerea apei, protecția împotriva la dăunători, etc.).

Este un început bun. Dar cred că mai trebuie de lucrat la document. Și anume pe partea sustenabilității programului. De văzut ce mecanisme financiare pot fi create ca sectorul să fie autosuficient.

P.S. Aș vrea să fie organizate mese rotunde, și să fie discutate mai multe aspecte acestui document. 700 mln de eur este o suma prea mare, să fie cheltuită ineficient.

P.P.S. Ar fi bine să fie implicați și experți internaționali, care au experiența în dezvoltarea și implementarea așa fel de strategii în practica, nu numai pe hârtie.